

GENERALITAT
VALENCIANA

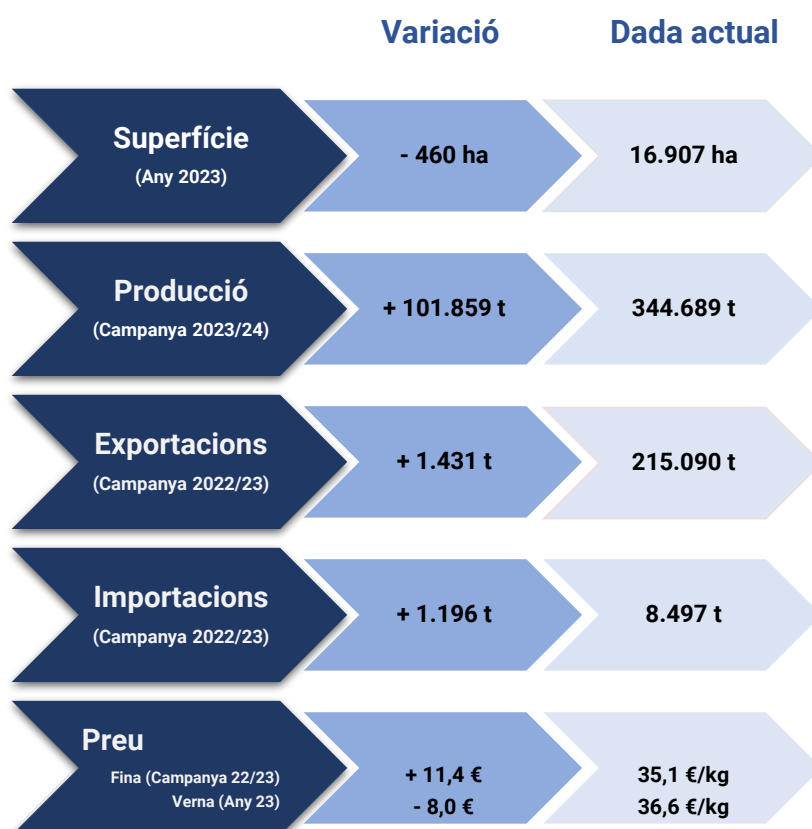
Conselleria d'Agricultura,
Ramaderia i Pesca

EL SECTOR DE LA LLIMA

Comunitat Valenciana

2023

NOVEMBRE 2023

ÍNDEX

1. SUPERFÍCIE I PRODUCCIÓ

2. EVOLUCIÓ

3. COMERCIALITZACIÓ

4. PREUS AL PRODUCTOR

5. VALOR ECONÒMIC DE LA PRODUCCIÓ

6. BALANÇ DE CAMPANYA 2022/2023 I PREVISIÓ DE CAMPANYA 2023/2024

RESUM

- > La **producció mitjana** de llima a Espanya en les últimes campanyes es pot establir al voltant d'**1.000.000 de tones**, de les quals més del 30% es produïxen a la Comunitat Valenciana. El pes de la província d'**Alacant suposa prop del 98% en superfície i el 99% en producció** del total de la Comunitat Valenciana.
- > L'**exportació de llima de la Comunitat Valenciana representa més del 30% del total nacional**, en concordança amb el seu potencial productiu. En este moment, els principals clients són, bàsicament, països **de la UE, que concentren el 80%** de les exportacions espanyoles.
- > Respecte a **les importacions de la Comunitat Valenciana, l'Amèrica del Sud** és la principal proveïdora de llima amb el **65,5%**, seguida de la **Unió Europea amb el 29,4%**.
- > Els **preus percebuts** per l'agricultor han augmentat en llima Fina i han disminuït en Verna, i arriben a una mitjana de **35,1 €/kg en Fina i 36,6 €/kg en Verna**.
- > La llima suposa a **la Comunitat Valenciana el 18,7% del valor dels cítrics i el 3,3% del valor de la producció vegetal**, i a **Alacant el 38,0% i el 10,8%**, respectivament.
- > L'**aforament per a la llima per a la campanya 23/24** indica una **recuperació de la producció d'este cultiu del 41,9%** en termes relatius a la campanya prèvia, ja que se n'esperen **unes 101.860 tones més**. Si es compara amb la mitjana de les cinc campanyes anteriors, la collita serà de 63.000 tones més (+22,4%).

1. SUPERFÍCIE I PRODUCCIÓ

Espanya és un dels principals països productors de llima a escala mundial. La producció mitjana de les últimes campanyes es pot establir al voltant d'1.000.000 de tones, de les quals més del 30% es produeixen a la Comunitat Valenciana.

Parlar de la llima en termes de producció agrària a la Comunitat Valenciana és, en la pràctica, fer-ho de la llima d'Alacant.

Si s'observen les xifres més recents de producció i superfície (*quadre 1*) és evident, ja que el pes de la província d'Alacant suposa prop del 98% en superfície i el 99% en producció del total de la Comunitat Valenciana.

QUADRE 1. SUPERFÍCIE I PRODUCCIÓ DE LLIMA A LA COMUNITAT VALENCIANA

VARIETAT	SUPERFÍCIE							
	ALACANT		CASTELLÓ		VALÈNCIA		CV	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
FINA	9.080	8.952	70	70	233	252	9.383	9.274
VERNA	7.910	7.564	17	17	57	52	7.984	7.633
TOTAL	16.990	16.516	87	87	290	304	17.367	16.907
VARIETAT	PRODUCCIÓ(*)							
	ALACANT		CASTELLÓ		VALÈNCIA		CV	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
FINA	161.644	189.540	512	632	1.465	2.268	163.621	192.440
VERNA	78.928	151.856	83	133	198	260	79.209	152.249
TOTAL	240.572	341.396	595	765	1.663	2.528	242.830	344.689

(*) Les dades de producció de 2022 corresponen al balanç de la campanya 2022/2023 i les de 2023, al primer aforament de la campanya 2023/2024, 2023. Dades provisionals.

Superfície: hectàrees

Producció: tones

Font: Conselleria d'Agricultura, Ramaderia i Pesca

Dins de la província d'Alacant, a la comarca del Baix Segura la llimera és el cultiu principal i ocupa al voltant del 90% de la superfície de cultiu de la província. El segueixen, a distància, les comarques del Baix Vinalopó i la Marina Baixa.

2. EVOLUCIÓ

Al contrari del que ocorre amb taronges i mandarines a la Comunitat Valenciana, el cultiu de la llima va anar declinant en els últims anys del segle passat i primers d'este. Si en el trienni 1983-85 el cultiu de la llima a la Comunitat Valenciana ocupava unes 21.328 hectàrees, estes es reduïen a 15.776 ha l'any 1990.

Esta tendència al decreixement del cultiu continuarà durant els anys de l'última dècada del segle XX i els tres primers lustres del segle XXI.

Si s'agrupen els anys per quadriennis per a tractar de minimitzar els vaivens típics de la fructificació anyívola, i es distingixen les dues varietats més importants de llima, Fina i Verna, s'obté el *quadre 2*.

QUADRE 2. MITJANA DE SUPERFÍCIES I PRODUCCIONS DE LLIMA A LA COMUNITAT VALENCIANA

QUADRIENNI	SUPERFÍCIE TOTAL (mitjana)			PRODUCCIÓ* (mitjana)		
	FINA	VERNA	TOTAL	FINA	VERNA	TOTAL
1 QUADR. 95-98	5.220	8.669	13.889	98.806	132.150	230.956
2 QUADR. 99-02	6.642	7.473	14.115	189.273	145.372	334.645
3 QUADR. 03-06	6.263	6.312	12.576	174.463	123.774	298.237
4 QUADR. 07-10	6.062	4.496	10.558	111.827	53.101	164.928
5 QUADR. 11-14	6.175	3.558	9.733	164.407	84.457	248.864
6 QUADR. 15-18	6.524	4.612	11.136	199.426	77.576	277.001
7 QUADR. 19-22	8.522	7.139	15.661	183.549	84.288	217.839
2023	9.274	7.633	16.907	192.440	152.249	344.689

(*) Les dades de producció de 2022 corresponen al balanç de la campanya 2022/2023 i les de 2023, al primer aforament de la campanya 2023/2024. Dades provisionals.

Superfície: hectàrees

Producció: tones

Font: Informe del sector agrari valencià

D'altra banda, si es comparen els rendiments dels anys 90 (17.659 kg/ha) amb els derivats de les xifres de la campanya 2021/2022, que és de 21.458 kg/ha (referit a la superfície cultivada), es convindrà en la major productivitat d'este cultiu, fruit de la selecció de varietats més productives, així com millores en les tècniques del cultiu i abandó de parcel·les amb més dificultats.

3. COMERCIALIZACIÓ

3.1. EXPORTACIONS

L'exportació de llima de la Comunitat Valenciana representa més del 30% del total nacional, en concordança amb el seu potencial productiu.

En la campanya 2021/2022, prop del 55% de la producció de llimes es va comercialitzar exportant-les a altres països, mentre que al voltant del 27% es va destinar a la indústria i la resta, al mercat interior.

A pesar de la concentració de la producció a la província d'Alacant, les xifres de comercialització indiquen una major dispersió quant a l'origen de les províncies que gestionen les vendes. Els comerços de València i Castelló aprofiten la seua infraestructura i xarxa comercial per a servir els seus clients. D'esta manera podem analitzar les xifres del *quadre 3*.

QUADRE 3. EXPORTACIÓ DE LLIMA

CAMPANYA	EXPORTACIÓ LLIMA ⁽¹⁾					
	ALACANT	CASTELLÓ	VALÈNCIA	CV	ESPANYA	% CV/ESP
2021/2022	117.512,01	17.995,06	63.787,25	200.984,81	641.494,53	31,33
2022/2023	109.887,17	16.280,47	87.491,75	213.659,39	603.779,71	35,39
CAMPANYA	EXPORTACIÓ LLIMA ⁽²⁾					
	ALACANT	CASTELLÓ	VALÈNCIA	CV	ESPANYA	% CV/ESP
2021/2022	141.965,22	24.805,07	83.977,58	250.747,87	803.469,01	31,21
2022/2023	142.933,57	20.064,60	115.008,55	278.006,72	786.480,21	35,35

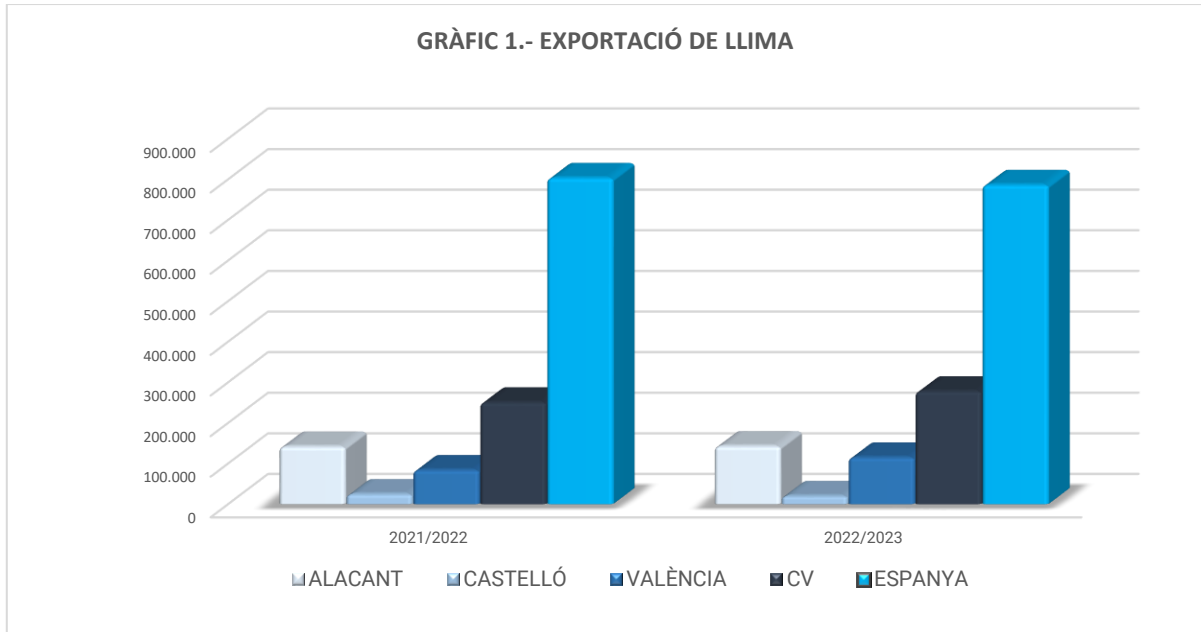
Dades provisionals

(1) Unitats: tones

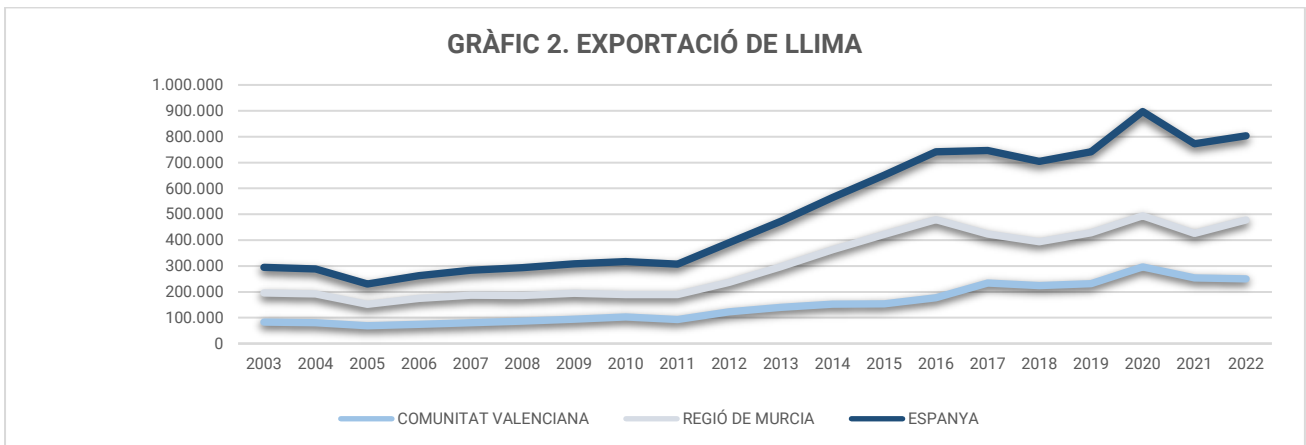
(2) Unitats: milers d'euros

Font: DATACOMEX

Quan es detalla la comercialització exterior per províncies de la campanya 2022/2023, es pot observar que la província de València, que a penes en produïx l'1%, comercialitza, tant en tonatge com en valor econòmic, més del 40% de les vendes a l'exterior pel conjunt de la Comunitat Valenciana, Castelló es queda amb menys del 10%, mentre que el fort de l'exportació, que supera el 50%, el comercialitzen els operadors d'Alacant.

Dades provisionals de campanya
 Unitat: milers d'euros
 Font: DATACOMEX

2022 dades provisionals
 Unitat: milers d'euros
 Font: DATACOMEX

Entre els mesos de gener i agost de 2023 s'han exportat en el conjunt d'Espanya 521.895 milers d'euros, 283.088 a Múrcia i 190.468 a la Comunitat Valenciana.

Els principals clients de la Comunitat Valenciana són, bàsicament, països de la UE, que concentren el 80% (*quadre 4, gràfic 3*) de les exportacions espanyoles de llima, i els més destacats són, per este ordre, Alemanya, França i Polònia.

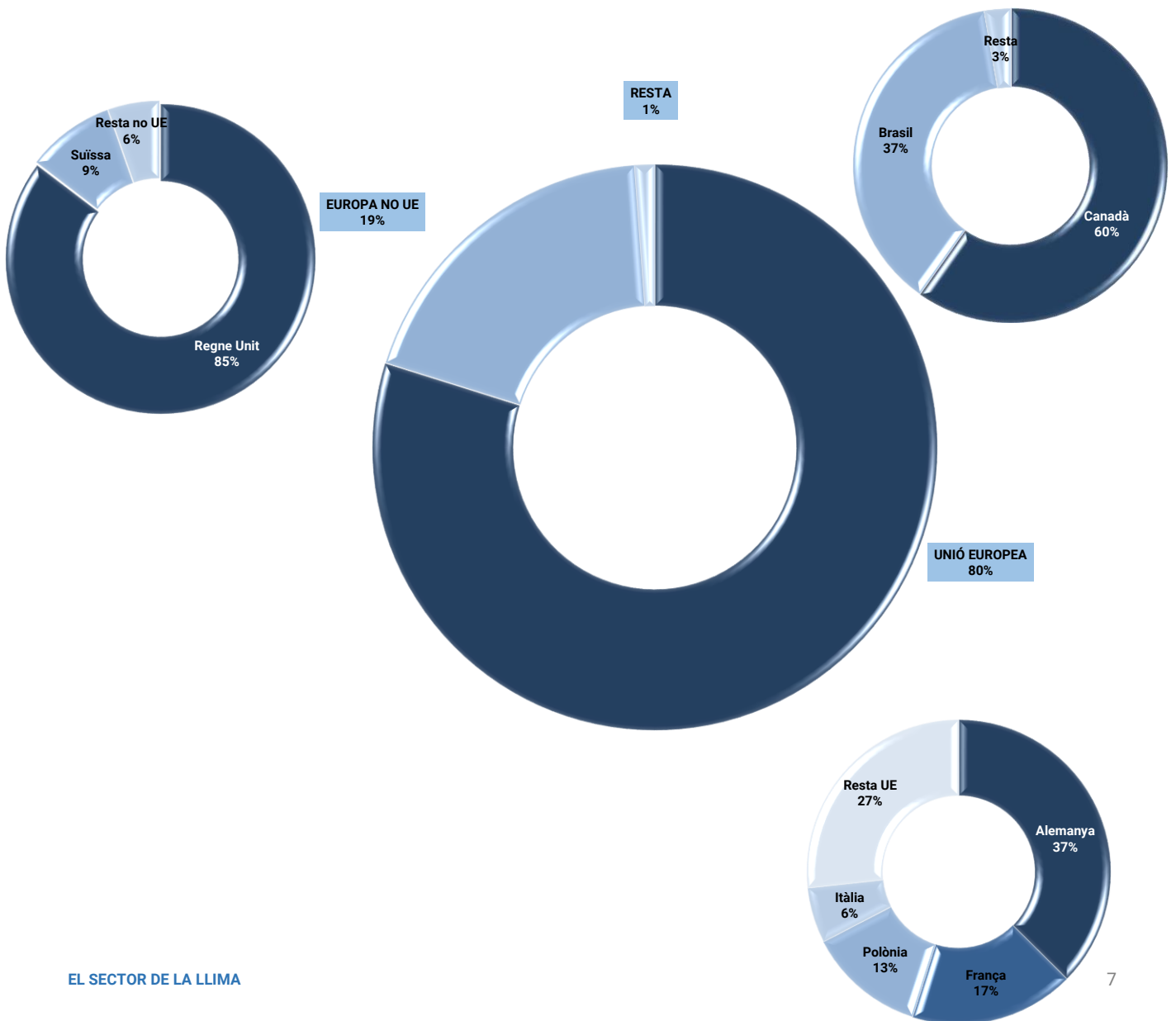
Fora de la UE, es pot destacar el Regne Unit, Canadà i Suïssa, que conformen prop del 20% de les vendes a altres països.

QUADRE 4. DESTINACIÓ DE LES EXPORTACIONS DE LLIMA

DESTINACIÓ	MILERS DE TONES	PAÍS	MILERS DE TONES
UNIÓ EUROPEA	117,9	Alemanya	44,10
		França	20,61
		Polònia	14,75
		Itàlia	6,95
		Resta UE	31,48
EUROPA NO UE	28,1	Regne Unit	24,01
		Suïssa	2,60
		Resta no UE	1,52
RESTA	1,7	Canadà	1,56
		Brasil	0,98
		Resta	0,07

Dades provisionals gener a agost de 2023
 Font: Informe del sector agrari valencià

GRÀFIC 3. DESTINACIÓ DE LES EXPORTACIONS DE LLIMA

3.2. IMPORTACIONS

En el *quadre 5* es reflectixen les quantitats importades de llima durant els anys 2017 a 2022, així com les variacions, tant en percentatge com en tones, respecte a l'any 2021 i la mitjana dels 5 anys compresos entre 2017 i 2021 (*mitjana 5 del quadre 5*).

S'observa l'augment dels valors respecte a l'any anterior tant en l'àmbit de la Comunitat Valenciana i Espanya com de la Unió Europea.

QUADRE 5. IMPORTACIÓ DE LLIMA

ÀMBIT	IMPORTACIÓ LLIMA									
	ANY NATURAL						VARIACIÓ 2022 (%)		VARIACIÓ 2022 (t)	
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2021	Mitjana 5	2021	Mitjana 5
C. VALENCIANA	9.384	14.026	9.503	7.408	5.262	9.861	87,4	8,2	4.599	745
ESPANYA	59.506	96.306	58.564	54.358	45.342	74.504	64,3	18,6	29.162	11.689
UE	237.152	296.714	236.452	288.282	263.023	374.923	42,5	41,8	111.900	110.598

2022 dades provisionals
Unitat: tones
Font: DATACOMEX

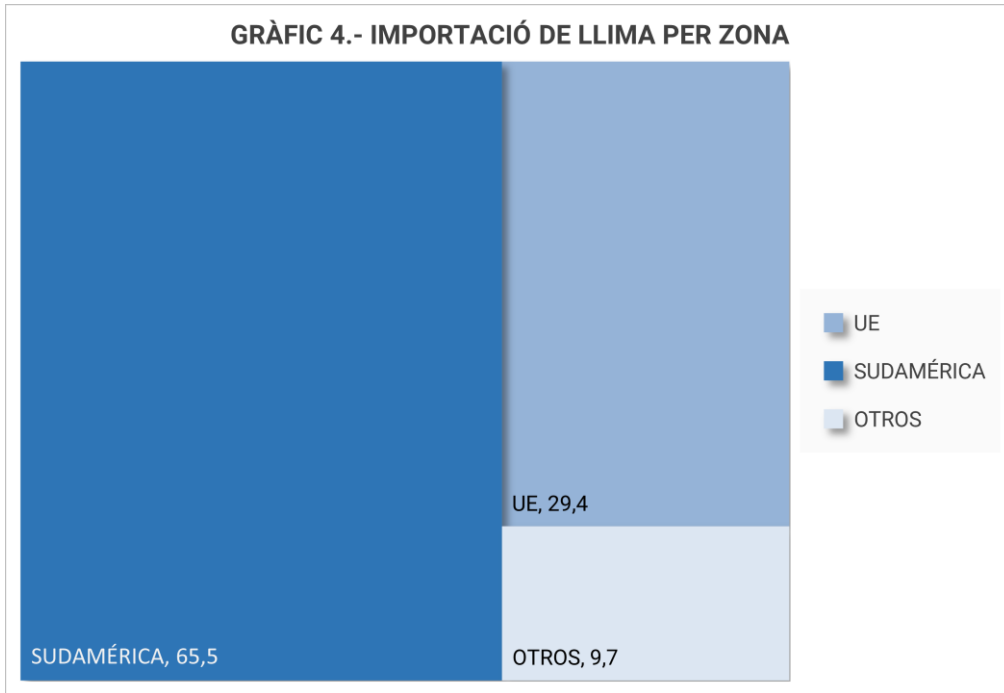
Entre els mesos de gener i agost de 2023 s'han importat en el conjunt de la Unió Europea 311.372 tones, 34.148 a Espanya i 3.512 a la Comunitat Valenciana.

En el cas de la Comunitat Valenciana, i si prenem els valors acumulats des de l'any 2017 al 2023, es pot apreciar que l'Amèrica del Sud és la principal proveïdora de llima de la nostra Comunitat amb el 65,5%, seguit de la Unió Europea amb el 29,4% (*quadre 6*).

QUADRE 6. ORIGEN DE LES IMPORTACIONS DE LLIMA A LA COMUNITAT VALENCIANA

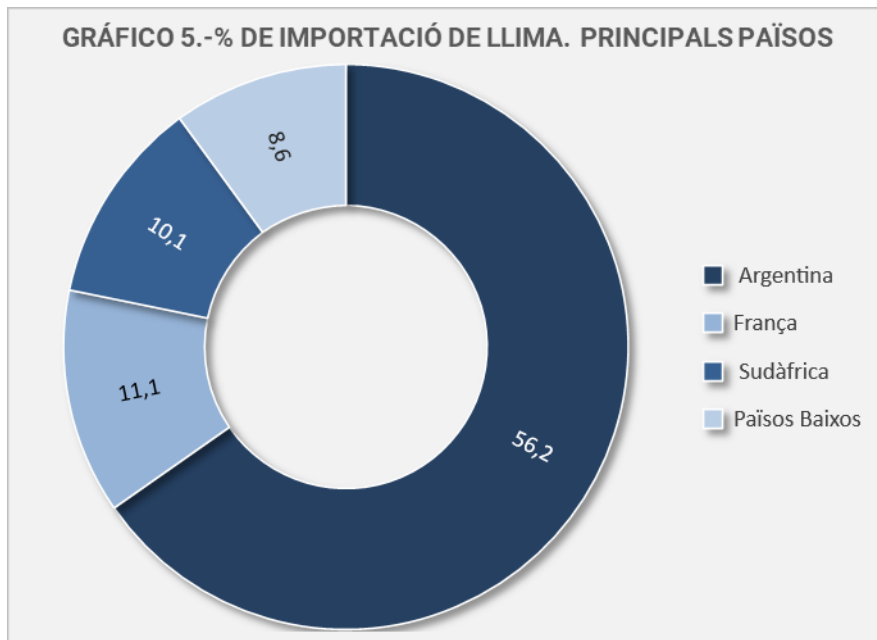
ÀMBIT	IMPORTACIÓ DE LLIMA A LA COMUNITAT VALENCIANA								
	ANY NATURAL							TOTAL ACUMULAT*	% SOBRE TOTAL
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023*		
AMÈRICA DEL SUD	6.197,73	10.868,01	6.696,45	4.485,15	577,13	5.618,12	1.454,30	35.896,89	65,5
UE	2.718,71	2.469,38	2.370,83	2.836,80	3.899,33	1.443,37	356,70	16.095,12	29,4
ALTRES	467,55	688,58	435,95	86,28	785,93	2.799,88	1.701,43	2.799,88	5,1
TOTAL	9.383,98	14.025,97	9.503,22	7.408,23	5.262,39	9.861,38	3.512,43	54.791,89	100,0

*Corresponent al total de les importacions entre 2017 i 2023 (els valors de 2023 tinguts en compte són els corresponents als mesos de gener a agost)
Unitat: tones
Font: DATACOMEX

Corresponent al total de les importacions entre 2017 i 2023 (els valors de 2023 tinguts en compte són els corresponents als mesos de gener a agost)
 Unitat: % sobre tones totals importades
 Font: elaboració pròpia a partir de DATACOMEX

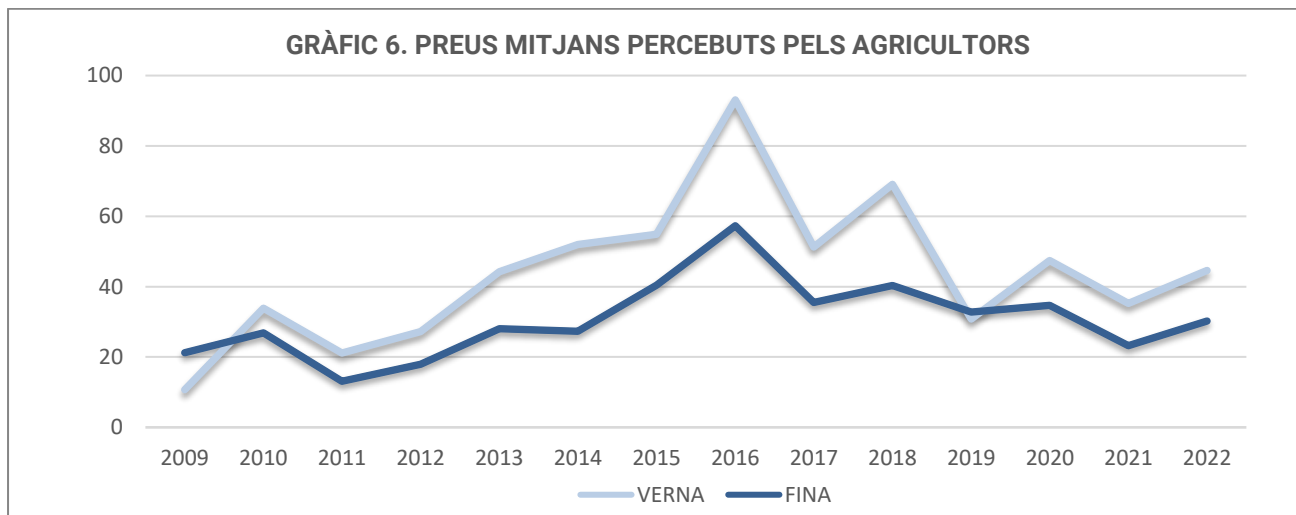
Quant als principals països proveïdors de la nostra Comunitat destaquen l'Argentina, França, Sud-àfrica i els Països Baixos, amb els percentatges reflectits en el gràfic 5.

Corresponent al total de les importacions entre 2017 i 2023 (els valors de 2023 tinguts en compte són els corresponents als mesos de gener a agost)
 Unitat: % sobre tones totals importades
 Font: elaboració pròpia a partir de DATACOMEX

4. PREUS AL PRODUCTOR

Amb referència als preus percebuts pel producte, s'observa (*gràfic 6*) com es dona una línia de tendència ascendent fins a 2015-2016, la qual cosa podria estar justificant el renovat interès per este cultiu que havia passat més de vint anys en recessió, decaient en major o menor grau en les últimes campanyes.

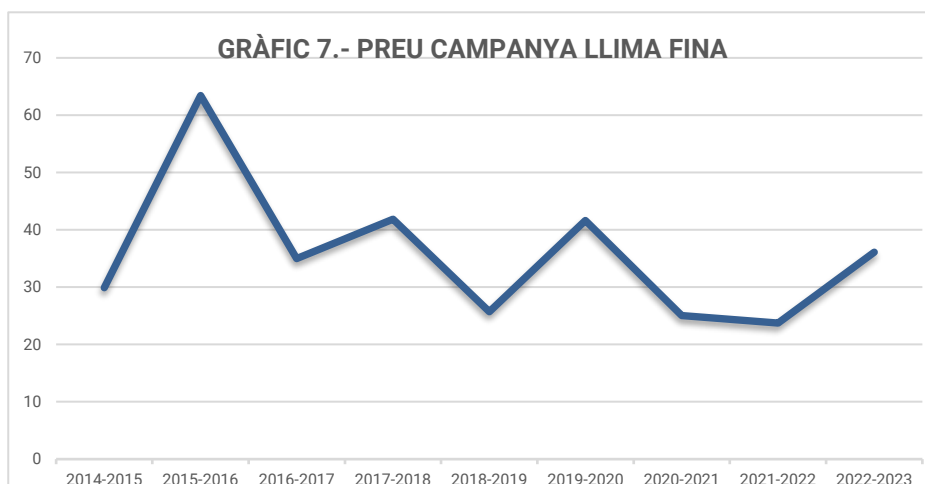
Dades de 2023 fins al 22 d'octubre de 2023

Unitats: ct. €/kg

Font: Conselleria d'Agricultura, Ramaderia i Pesca

Cal tindre en compte que en oferir la dada del preu de la llima Fina referida a l'any natural es recull el preu de dues campanyes: el de la segona part de la campanya iniciada l'any n i el preu de la primera part de la campanya següent, any $n + 1$; no obstant això, en el cas de la llima Verna els preus anuals coincideixen amb els de campanya.

En el *gràfic 7* es detalla el preu al productor de la llima Fina entre les campanyes de 2014/2015 i 2022/2023. El valor mitjà de l'última campanya ha sigut de 36,1 ct. €/kg.

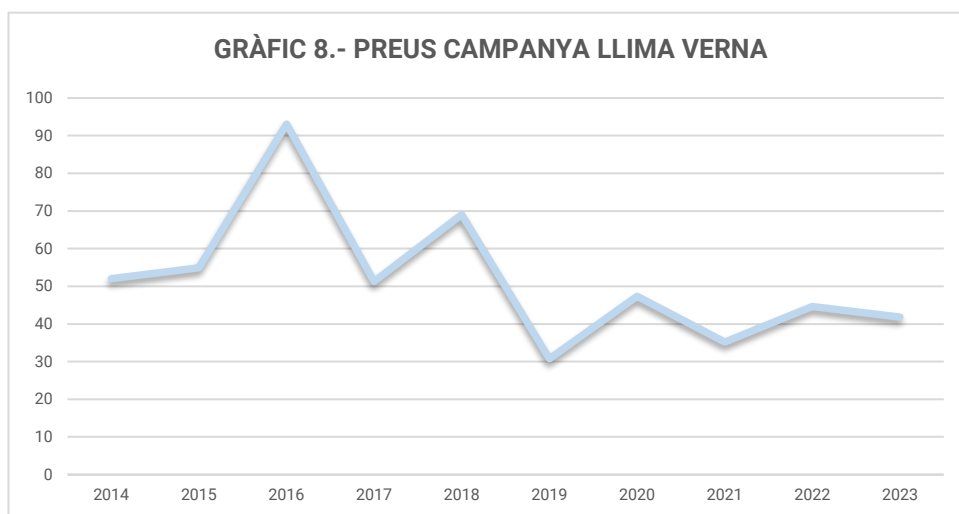

NOTA: El preu mitjà, a data d'1 de febrer de 2024, de la campanya 2023-2024 de la Llima Fina es troba en 25,9cts€/kg

Unitats: ct. €/kg

Font: Conselleria d'Agricultura, Ramaderia i Pesca

En el gràfic 8 es detalla el preu al productor de la llima Verna entre els anys 2014 i 2023. El valor mitjà l'any 2023 ha sigut de 41,8 ct. €/kg.

Unitats: ct. €/kg

Font: Conselleria d'Agricultura, Ramaderia i Pesca

5. VALOR ECONÒMIC DE LA PRODUCCIÓ

El pes de la llima en el context del valor de la producció agrària s'obté basant-se en les dades publicades dels comptes econòmics de l'agricultura, seguint la metodologia Eurostat, establida en el Reglament CE núm. 138/2004, del Parlament i del Consell Europeu, de 5 de desembre de 2003.

Si ens acollim a les dades de 2021, últimes dades disponibles del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, el valor de la producció de llima a la Comunitat Valenciana arriba als 94 milions d'euros, entenenent este valor com el que remunera el productor. Posteriorment, el producte entrarà en els magatzems, se seleccionarà i s'envasarà per a la comercialització posterior, i això suposarà un altre valor afegit més al producte.

QUADRE 7. VALOR DE LA PRODUCCIÓ ANY 2021

ÀMBIT	VALOR DE LA PRODUCCIÓ		
	LLIMA	CÍTRICS	PRODUCCIÓ VEGETAL
COMUNITAT VALENCIANA	94.308	1.085.972	2.836.090
ALACANT	93.728	246.904	870.709

Unitat: milers d'euros

Font: Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació. Comptes econòmics de l'agricultura

La producció de la llima suposa, a la Comunitat Valenciana, el 18,7% del valor dels cítrics i el 3,3% del valor de la producció vegetal.

Si ens ajustem a la província d'Alacant, la producció de la llima suposa el 38,0% del valor de la producció de cítrics i el 10,8% del valor del total de la producció vegetal de la província.

6. BALANÇ DE CAMPANYA 2022/2023 I PREVISIÓ DE CAMPANYA 2023/2024

Els preus de la llima al llarg d'esta campanya 2022/2023, tant de Fina com de Verna, no han tingut grans variacions, si bé la tendència ha sigut de descens progressiu a mesura que ha anat avançant.

El balanç final de collita de llima a la Comunitat Valenciana per a la campanya 2022/2023 mostra un total de 242.830 tones, en què corresponen a la província d'Alacant 240.527, és a dir, el 99,2%. Quant a varietats, la producció de Verna ha sigut de 79.209 tones i la de Fina de 163.621.

L'aforament per a la llima indica una recuperació de la producció d'este cultiu del 41,9% en termes relatius a la campanya prèvia, ja que se n'esperen unes 101.860 tones més. Si es compara amb la mitjana de les cinc campanyes anteriors, la collita serà de 63.000 tones més (+22,4%). L'entrada en producció de noves plantacions i els rendiments més elevats són els responsables d'això, ja que la superfície es redueix lleugerament.

L'increment es produïx tant en la llima Fina (+17,6%, ja que se n'esperen unes 28.820 tones més que la campanya 2022/2023), com en la Verna (+92,2% i +73.040 t), que es recupera del fort descens produït en la campanya 2021/2022, i es preveu una producció fins i tot superior a la de la campanya 2020/2021, si bé encara és prompte per a esta varietat i la xifra pot variar en aforaments posteriors, més pròxims a la collita.

La collita de llima es va reduir notablement en les dues campanyes prèvies a pesar de l'increment de superfície de cultiu. Això va ser degut, en part, a la meteorologia produïda (elevades humitats, granís, mal quallat, etc.), en part al fet que els arbres estaven debilitats perquè la campanya 2021/2022 s'havia quedat molta fruita en l'arbre, etc., i la varietat Verna va ser la més afectada.

En esta campanya, tant la producció de llima Fina com la de Verna es recuperen, i la de Fina se situa en nivells similars als de la campanya 2020/2021.

Les estimacions a la província d'Alacant preveuen que la collita de llima s'incremente notòriament (+41,9% i unes 100.825 tones més).

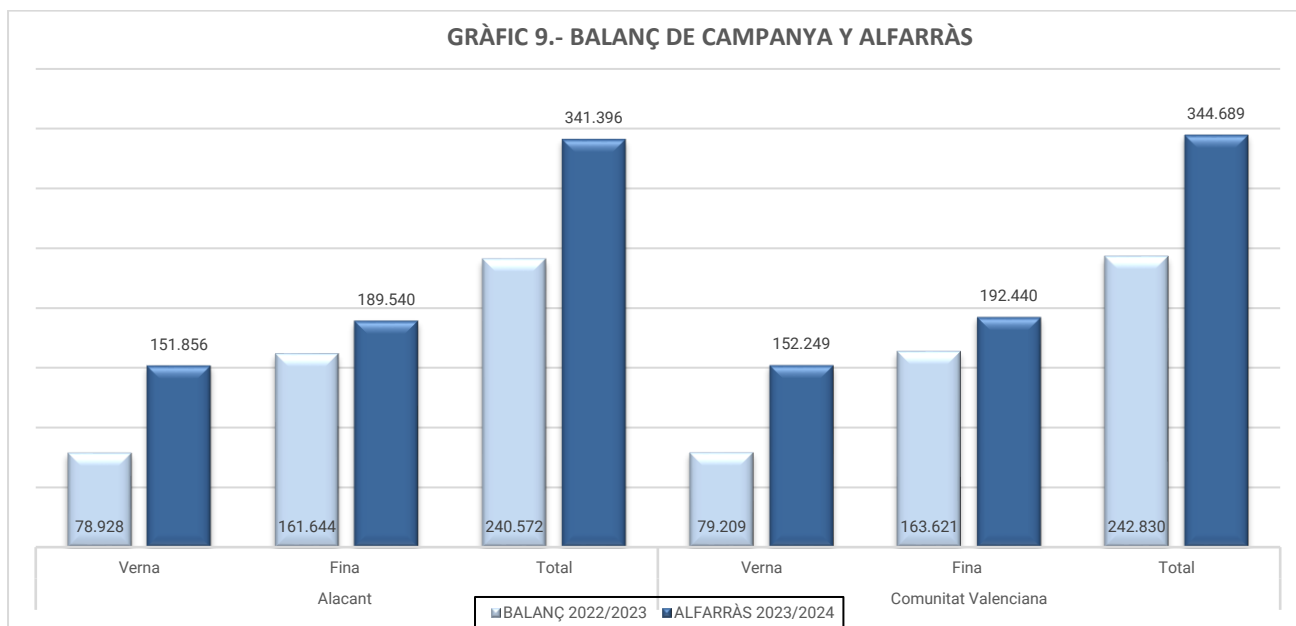
QUADRE 8. BALANÇ DE CAMPANYA I ALFARRÀS

ÀMBIT	VARIETAT	BALANÇ 2022/2023	ALFARRÀS 2023/2024	VARIACIÓ PERCENTUAL
Alacant	Verna	78.928	151.856	92
	Fina	161.644	189.540	17
	Total	240.572	341.396	42
Castelló	Verna	83	133	60
	Fina	512	632	23
	Total	595	765	29
València	Verna	198	260	31
	Fina	1.465	2.268	55
	Total	1.663	2.528	52
Comunitat Valenciana	Verna	79.209	152.249	92
	Fina	163.621	192.440	18
	Total	242.830	344.689	42

Unitats: tones

Font: Conselleria d'Agricultura, Ramaderia i Pesca

GRÀFIC 9.- BALANÇ DE CAMPANYA Y ALFARRÀS

Unitats: tones

Font: Conselleria d'Agricultura, Ramaderia i Pesca